

Strategia de parteneriat cu Moldova pentru anii financiari 2014-17

Consultarea părților interesate
noiembrie-decembrie 2012

Preambul: Despre consultări

De ce sunt importante contribuțiile dvs.

- Consultările ajută să captăm experiența și cunoștințele audiențelor multiple – Guvern, OSC, tineret, femei, cercurile academice și centrele/organizațiile de analiză, mass media și sectorul privat – pentru a favoriza participarea mai amplă a partenerilor și părților interesate în operațiunile susținute de Grupul Băncii Mondiale (GBM).
- Noi beneficiem de diversele perspective ale celor implicați sau afectați de programele de dezvoltare. Noi ne propunem să integrăm comentariile și ideile noi în operațiunile și politicile noastre și în documentele finale.
- GBM consultă partenerii de dezvoltare pentru a asigura o colaborare și coerență sporite între instituții și pentru a consolida selectivitatea strategică a programului.

Cuprins

- 1 Despre Grupul Băncii Mondiale
- 2 Ce este Strategia de parteneriat cu țara
- 3 Diagnosticul și Programul Guvernului
- 4 Strategia actuală de parteneriat cu țara
- 5 Strategia propusă de parteneriat cu țara
- 6 Vrem să auzim opiniile dvs.

1. Despre Grupul Băncii Mondiale

- În iulie 1944, în cadrul conferinței de la **Breton Woods** (New Hampshire), economiști, istoricieni, lideri mondiali s-au întrunit pentru a răspunde la două întrebări – care ar fi modalitatea de recuperare după haosul cauzat de al Doilea Război Mondial și modalitatea de asigurare că astfel de situații nu vor exista din nou.
- Conferința s-a soldat cu două instituții – Fondul Monetar Internațional și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (care a devenit Banca Mondială).

1. Despre Grupul Băncii Mondiale

Banca
Internațională
pentru
Reconstrucție și
Dezvoltare
(1944)

Asociația
Internațională
pentru
Dezvoltare
(1960)

Corporația
Financiară
Internațională
(1956)

Agenția
Multilaterală
pentru
Garantarea
Investițiilor
(1988)

Centrul
Internațional
pentru
Soluționarea
Disputelor
Investiționale
(1966)

- 1) BIRD – împrumuturi pentru țările cu venituri mijlocii
- 2) AID – finanțare concesională (fără dobânzi sau la rata zero) pentru cele mai sărace țări
- 3) CFI – finanțare pentru sectorul privat în țările în curs de dezvoltare
- 4) AMGI – asigurare pentru investitori
- 5) CISDI – mecanismul pentru soluționarea disputelor investiționale

1. Despre Grupul Băncii Mondiale

...Mai mult decât o bancă

- Agencie de dezvoltare (granturi, credite, cunoștințe)
- Centru pentru parteneriate globale (Fondul Global de Mediu, Grupul Consultativ de Asistență pentru Săraci, Parteneriatul Global pentru Educație, etc.)
- Centru de analiză
- Instituție educațională
- Catalizator pentru cunoștințe și interacțiuni
 - Transferuri condiționale de numerar – Mexic, Brazilia, NY
 - Transportul urban în Colombia – peste 20 de țări
- Avocat al poporului

1. Despre Grupul Băncii Mondiale ..în Moldova

- Moldova s-a alăturat Băncii Mondiale în 1992
- AID și BIRD: în prezent 13 operațiuni investiționale cu angajamente nete de 285,8 milioane dolari SUA
- AID și BIRD au finanțat 45 operațiuni investiționale, totalul angajamentelor constituind 910 milioane dolari SUA din 1992
 - 9 operațiuni BIRD; 303 milioane dolari SUA
 - 36 operațiuni AID; 606 milioane dolari SUA
- CFI a angajat 206 milioane dolari SUA în 19 investiții din 1995
- AMGI a emis garanții pentru 7 proiecte în sumă totală de 88,8 milioane dolari SUA
- Banca Mondială în Moldova gestionează, de asemenea, un portofoliu de fonduri fiduciare de peste 80 milioane dolari SUA

2. Ce este Strategia de parteneriat cu țara (SPT)?

- Planul de lucru indicativ al Grupului Băncii Mondiale întru susținerea obiectivelor de dezvoltare ale țării.
- Evaluarea rezumativă și diagnosticul provocărilor de dezvoltare ale țării.
- Descrierea rezultatelor de dezvoltare, care vor fi influențate de GBM.
- Instrument de responsabilizare pentru a asigura atingerea rezultatelor asumate de GBM.
- Instrument de comunicare a rolului GBM.
- Instrument de consultare a partenerilor și părților interesate.

2. Ce este Strategia de parteneriat cu țara?

- Sprijin financiar, consultativ și tehnic oferit de GBM unei țări, în funcție de prioritățile țării, sprijinul altor parteneri și avantajele comparative ale GBM.
- SPT este bazată pe rezultate
 - Matricea de rezultate care definește rezultatele și indicatorii SPT și contribuțiile la obiectivele de dezvoltare ale țării
 - Realizările sunt evaluate prin intermediul unui raport de finalizare SPT (cu verificare independentă de către GIE)
 - Evaluarea independentă a impactului SPT (de GIE)
- SPT este indicativă și flexibilă
 - Ajustabilă la circumstanțele în evoluție
 - Oportunitate de a revizui strategia la mijloc de termen (raportul de progres SPT)

3. Diagnosticul

Contextul de țară: Contextul politic

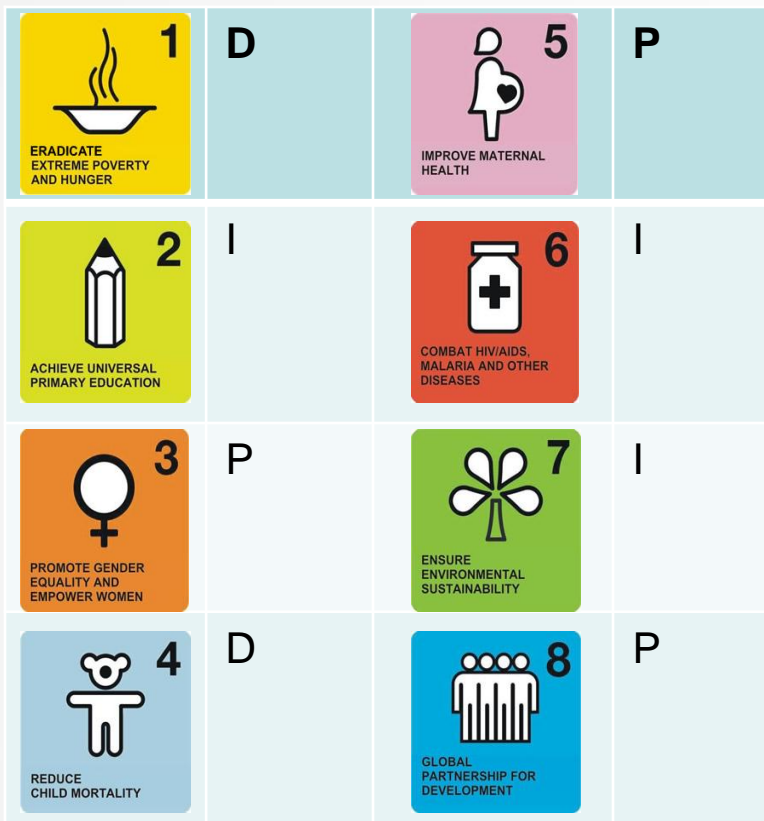
- **Polarizarea** dintre Alianța de guvernare și opoziția comunistă și **competiția în cadrul Alianței de guvernare** afectează pasul reformei.
- **Transnistria:** conflict înghețat și factorul geopolitic principal în traiectoria de dezvoltare a țării.
- Un **Acord de Asociere și ALSAC cu UE** prezintă perspective realiste pentru 2013 și condiționează agenda de reforme.
- Alegerea președintelui țării în martie 2012 determină calendarul următoarelor **alegeri parlamentare la finele anului 2014.**

Moldova are perspective de integrare sporită cu UE, dar în timp ce reformele au șanse să avanseze, diviziunile adânc înrădăcinate, factorii geopolitici și lipsa identității civice se soldează cu o competiție politică acerbă și un pas lent și incremental în loc de evoluții majore în materie de reforme.

3. Diagnosticul

Contextul de țară: Contextul social

Moldova are șanse să realizeze mai multe ODM-uri și este într-o situație mai bună decât alte state din grupul țărilor cu venituri similare....

D: Da; P: Probabil; I: Improbabil

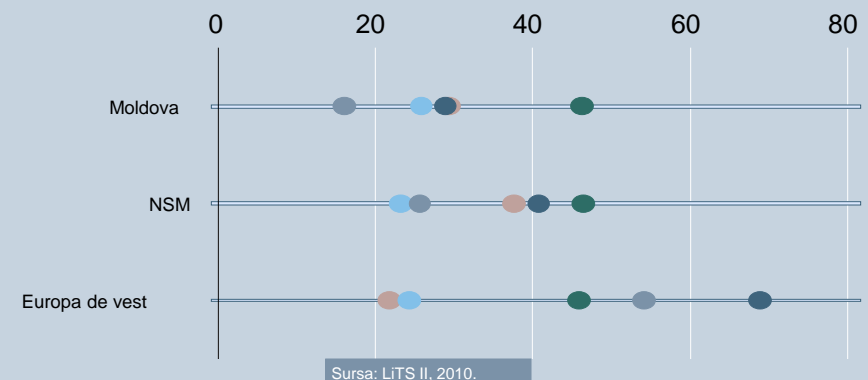
Însă ea rămâne cea mai săracă țară din Europa și este în urma vecinilor săi din UE la capitolul realizări sociale...

- Speranța de viață este cu 10 ani mai mică decât în UE27.
- Înscrierile brute în ciclul primar: 10% sub media UE.
- Până la vârsta de 15 ani elevii din Moldova au pierdut echivalentul a 2 ani de școlarizare față de semenii lor din țările OCED.

Satisfacția generală cu condițiile de trai în 2010

(% adulți care sunt de acord sau foarte mult de acord)

- Ținând cont de toți factorii, sunt satisfăcut de viața mea acum
- Ținând cont de toți factorii, sunt satisfăcut de situația mea financiară în linii generale
- Familia mea are o viață mai bună acum decât 4 ani în urmă
- Am avut o viață mai bună decât părinții mei
- Copiii născuți acum vor avea o viață mai bună decât generația mea

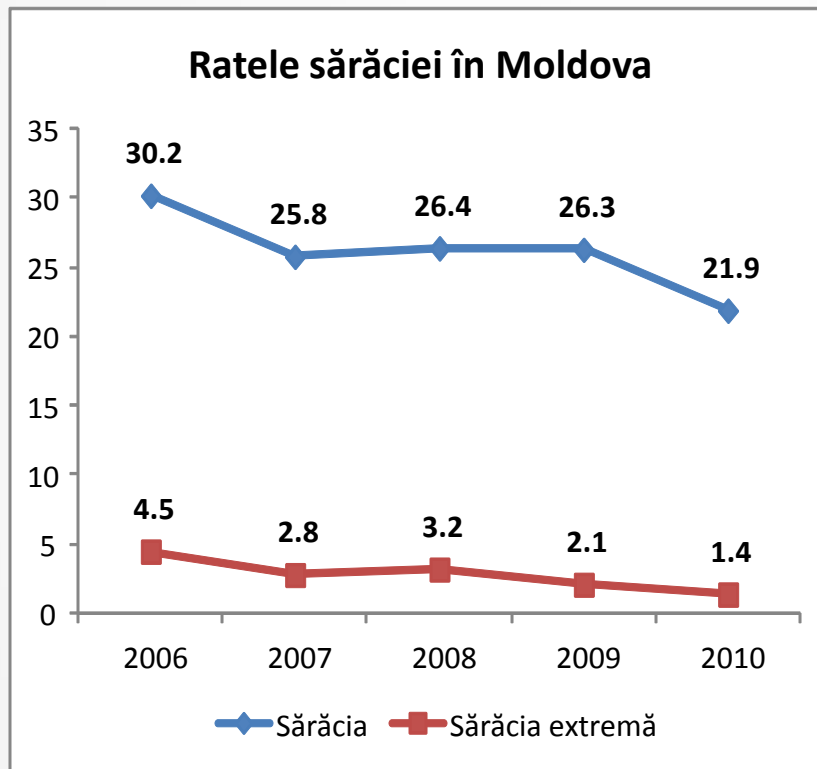
NSM: Noile state membre

3. Diagnosticul

Contextul de țară: Tendințele și profilul sărăciei

Sărăcia este în scădere....

Însă nu pentru toți...

- Sărăcia cronică constituie 50% din total.
- **Rata sărăciei este:**
- 44% pentru cei cu nivel redus de studii
- 30,3% pentru familiile din spațiul rural
- 29% pentru populația în etate
- 26% pentru pensionari
- 24% pentru familiile mari cu copii
- 28% pentru cei angajați pe cont propriu

3. Diagnosticul

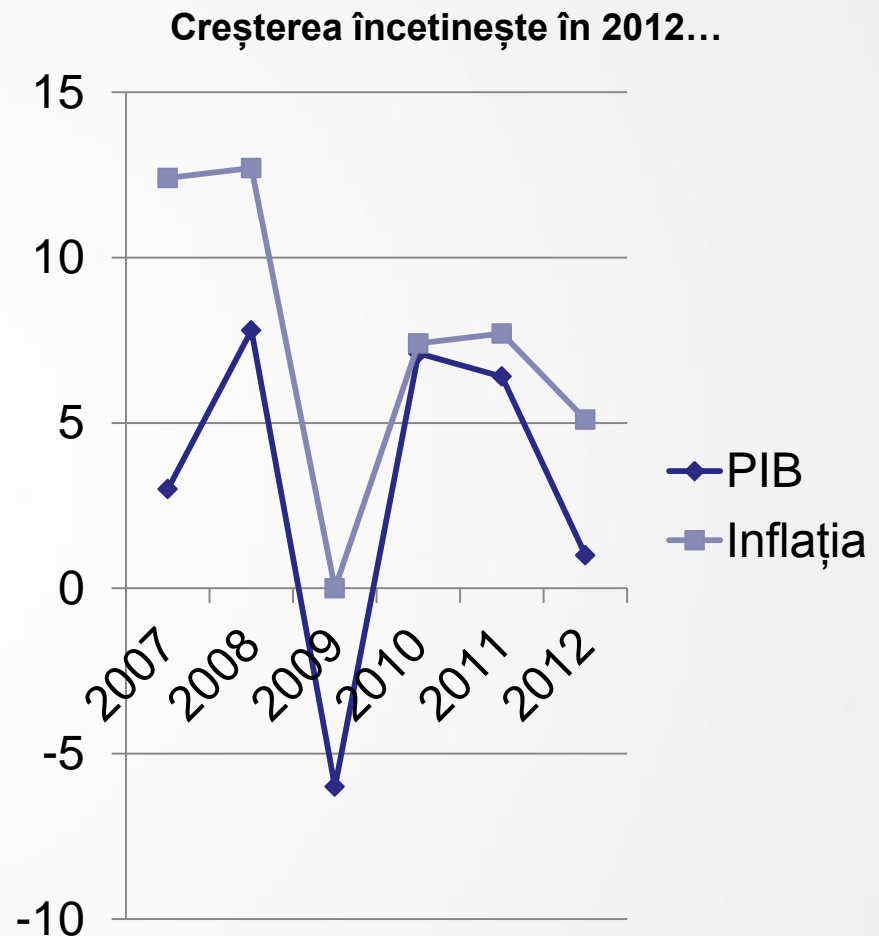
Contextul de țară: Evaluarea de gen

- Indicele inegalității de gen de 0.298 plasează Moldova în rândul țărilor cu dezvoltare umană înaltă și foarte înaltă, potrivit jaloanelor Națiunilor Unite.
- Înscrierile brute în școli ale fetelor le depășesc pe cele ale băieților.
- Bărbații suferă mai mult din cauza problemelor de sănătate asociate stilului de viață. Speranța de viață la naștere este cu 4 ani mai mare pentru femei.
- Decalaj de gen persistent în favoarea bărbaților pe piața muncii. Salariul mediu al femeilor constituia 74,4% din salariul bărbaților în 2011.
- Femeile au mai puțin succes în crearea afacerilor, gestionează afaceri mai mici și utilizează mai mult servicii financiare neoficiale.
- Femeile dețineau 19,8% din fotoliile parlamentare și 18,5% în primării în 2012.
- Violența contra femeilor este una dintre cele mai frecvente forme de încălcare a drepturilor omului și pare a fi acceptată pe larg.

3. Diagnosticul

Contextul de țară: Evoluțiile economice recente

- Moldova a atenuat bine efectele crizei globale din 2008, însă turbulențele reînnoite din zona Euro aduc presiuni prin intermediul remitențelor și canalelor comerciale.
- UE reprezintă jumătate din exporturi și remitențe.
- În 2009, volumul remitențelor s-a micșorat cu 37%. Remitențele constituie în prezent 23% din PIB – reducere de la cota maximă de 36% în 2008.
- Se urmărește consolidarea fiscală: deficitul constituia 2,4% din PIB în 2011 – diminuare de la 6,3% în 2009.
- Deficitul contului curent rămâne înalt: 12,6% din PIB în 2011.
- Sistemul bancar este robust în linii generale, însă o bancă sistemică necesită recapitalizare.

3. Diagnosticul

Contextul de țară: Perspectivele economice

- Perspectivele economice vor fi definite de situația în UE/ZE și Rusia. Creșterea va fi probabil modestă în primii ani ai perioadei ȘPT.
- Deficitele fiscale estimate la mai puțin de 1% pe termen mediu, însă riscurile pe termen lung sunt iminente.
- Inflația se va situa în limitele țintei de 5% (+/-1%).
- Deficitul mare al contului curent (10% din PIB pe termen mediu) reprezintă o îngrijorare. În prezent, acesta este în mare parte un dezechilibru privat (S-I), însă riscurile fiscale pe termen lung pot amplifica problema.
- Supraevaluarea cursului de schimb real (până la 15%) este un obstacol pentru competitivitate și solicită gestiunea consolidată a influxurilor mari de remitențe.
- Sectorul bancar este în general stabil, având puține legături cu finanțele globale. Riscurile ce trebuie monitorizate sunt subcapitalizarea unei sau a două bănci, împrumuturi în valută străină fără asigurarea riscului valutar prin instrumente de *hedging* și guvernarea corporativă.
- Datoria publică și de stat a constituit 28% din PIB în 2011. Moldova va avea un risc redus la capitolul datorii în cazul abordării adecvate a riscurilor fiscale pe termen lung.

3. Provocările de dezvoltare și oportunitățile Sinteză

- *Moldova este o țară mică*, de dimensiunea statului Maryland sau o treime din Portugalia.
- *Dimensiunile mici sunt însoțite de provocări*, precum piața internă mică, forța de muncă de proporții mici, bază mică de resurse, competiția limitată și, prin urmare, stimularea insuficientă a inovațiilor și vulnerabilitatea la factorii externi și calamitățile naturale.
- *Deschiderea este o necesitate* pentru ca Moldova să depășească penalitatea dimensiunilor mici, să ajungă la piețele de export mai mari și să accelereze convergența cu vecinii săi mai înstăriți.
- *Amplasarea unică a Moldovei la pragul celor două piețe regionale mari determină, de asemenea, valoarea politicii necesare.*
- Câștigurile de dezvoltare ale Moldovei din anii recentți reprezintă o ilustrație vividă a beneficiilor deschiderii.
- Moldova a cules beneficiile integrării cu piețele muncii ale celor doi vecini mari, remitențele depășind 1,5 miliarde dolari SUA anual (circa 23% din PIB în 2011).
- Motivele pentru care Moldova a rămas în urma altor țări din regiune țin de integrarea relativ superficială cu piețele financiare regionale și cu piețele de bunuri și servicii.
- Ce este unic în raport cu amplasarea Moldovei? De ce nu a reușit Moldova să capteze beneficiile depline ale integrării?

3. Provocările de dezvoltare și oportunitățile

Amplasarea țării aduce atât plusuri cât și minusuri, însă există multe oportunități..

- UE27: 500 milioane consumatori
- Venitul per locuitor de 34.000 dolari SUA
- ALSAC în 2013?
- Acordul de Asociere în 2013?
- Circa 50% din exporturi și remitențe

- Mare cât o treime din Portugalia
- Deschiderea este esențială pentru a depăși penalitatea dimensiunilor mici
- Tunel posibil dintre est și vest
- Multilingvă

- Parte la negocierile 5+2 privind Transnistria
- Partener comercial
- Tranzit către piața Rusiei

- Sursă importantă de ISD
- ALSAC premergător ALSAC cu UE
- Partener comercial

- 142 milioane consumatori
- Venitul per locuitor de 10.000 dolari SUA
- Circa 50 % sau mai mult din exporturi și remitențe
- Mobilitatea forței muncii
- Parte la negocierile 5+2 privind Transnistria

3. Provocările de dezvoltare

Sinteză

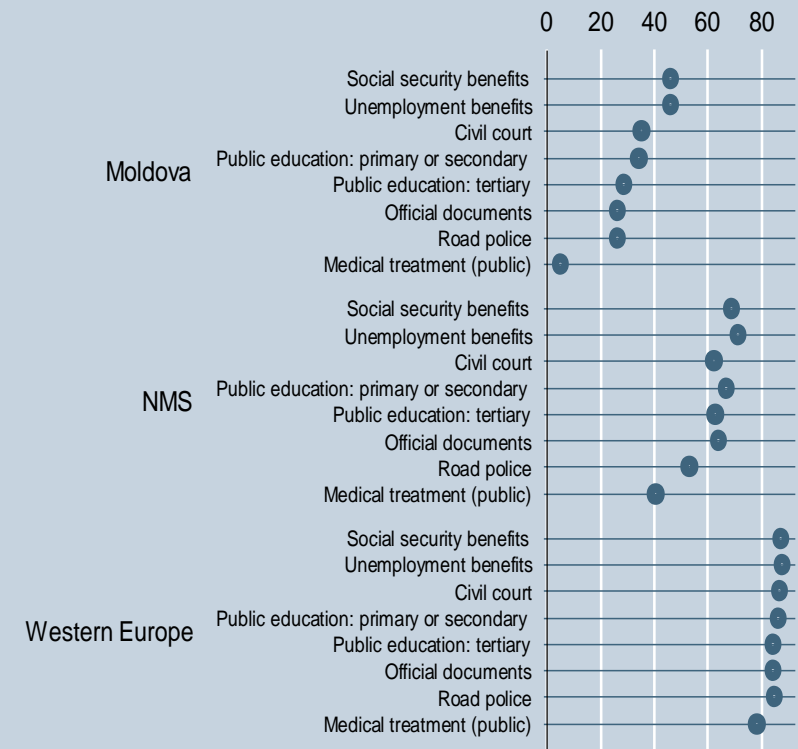
- Guvernarea, în special justiția coruptă și protecția slabă a drepturilor de proprietate, împiedică investițiile străine directe.
- În timp ce migrația internațională a adus beneficii Moldovei, aceste beneficii ar putea fi sporite prin soluționarea presiunilor de apreciere REER a influxurilor mari de remitențe.
- Reforma climatului de afaceri este o agendă nefinalizată. Moldova a fost țara mediană în clasamentul Doing Business în 2011 și se plasează pe locul 132 din 155 țări pentru Indicele Performanței Logistice 2012.
- Climatul de afaceri nesatisfăcător și fragmentarea terenurilor nu au permis Moldovei să profite de solurile Chernozem fertile, ideale pentru agricultură, care cuprind 75% din teritoriul țării.
- Diferențele salariale favorabile față de regiune nu compensează decalajul de *capital uman* mare și în creștere.
- Populația este în declin și îmbătrânește, creând provocări suplimentare pe piețele muncii.
- *Schimbarea climei* are un efect devastator asupra agriculturii și spațiului rural.
- Transnistria accentuează dimensiunile mici ale țării. Aceasta înrăutățește percepția asupra guvernării și climatul de afaceri prin sporirea incertitudinilor. Ea generează costuri pentru comerțul și tranzitul la frontiera de est. Statutul geopolitic al acestei regiuni este un factor în negocierile cu UE.

3. Provocările de dezvoltare Guvernarea

- Scorul EPIT pentru calitatea administrației publice este mic (3) pentru nivelurile central și local.
- Scorul EPIT este **3** pentru “Captura de stat prin interese înguste” și “Responsabilitatea Executivului”.
- Ea s-a plasat pe locul 112 din 183 în raport cu Indicele percepției corupției al TI în 2011.
- Organul anti-corupție este investit cu puteri substanțiale, însă a înregistrat o antecedentă modestă și, conform percepției publice, este o agenție care își depășește mandatul în lupta cu crimele minore sau care este utilizată în scopuri politice.
- Plățile neoficiale în educație și sănătate sunt răspândite și sunt un factor de excludere a celor săraci, discreditând, de asemenea, sistemul actual de asigurări în medicină și angajamentul Guvernului în educație.

The need for unofficial payments for public services

(% of adults reporting that unofficial payments are never needed)

Source: LITS II, 2010.

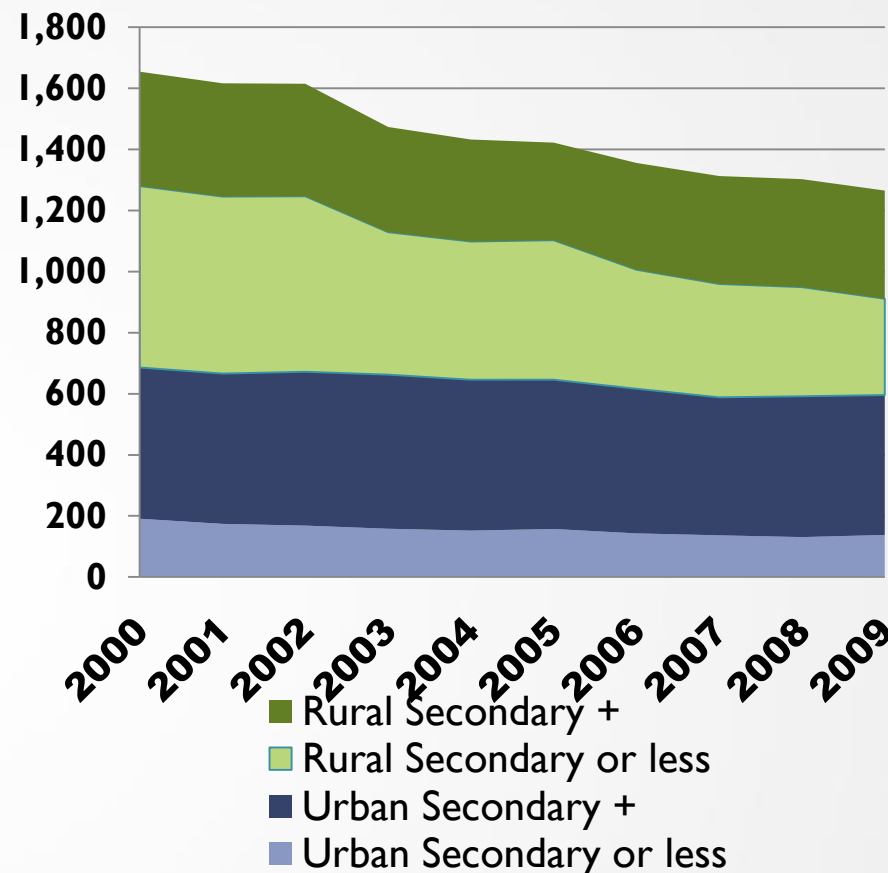
3. Provocările de dezvoltare: migrația și piețele muncii

“*Miliardele de dolari pe trotuar.*” Consulatul României la Chișinău...

Remitențele au fost cele mai mari și rezistente fluxuri financiare. Migrația a oferit, de asemenea, oportunități de lucru forței de muncă stagnante din zonele rurale. Îngrijorările privind insuficiența forței de muncă vor fi vizate odată ce Moldova va avansa în direcția unui climat de afaceri mai bun și al unui mediu mai favorabil pentru exporturi.

Tendențele în forța muncii în perioada 2000-2009

3. Provocările de dezvoltare Climatul de afaceri nesatisfăcător

- Cele mai mari costuri de lansare în regiune
- Reglementări împovărătoare
- Acces redus la finanțare
- Lipsa concurenței
- Costuri înalte de transport și comerț transfrontalier
- Costuri înalte de servicii utilitare, inclusiv TIC
- Sector public ineficient, inclusiv IS
- Administrarea fiscală și vamală nesatisfăcătoare

3. Provocările de dezvoltare

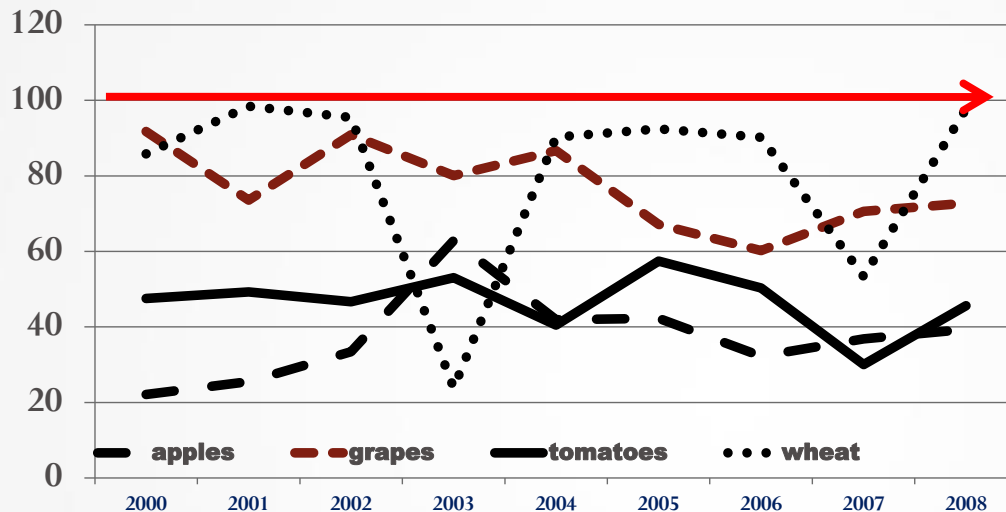
Demografia, cea de-a treia tranziție

- Populația este în declin: 1% anual, cea mai mare rată din lume, condiționată de fertilitatea redusă, emigrare și mortalitate (BNT).
- Populația îmbătrânește: cea cu vârsta 64+ constituiau 10% în 2011, estimați la 17% în 2025 și 24% în 2050 (din care 61% vor fi femei).
- Populația în descreștere și îmbătrânirea se soldează cu provocări de dezvoltare substanțiale: costuri de asistență medicală, pensii, forța de muncă, productivitate, economii și aptitudini reduse.
- Forța muncii se va reduce cu 11% până în 2020 și cu 37% până în 2050 dacă tendințele actuale vor persista.
- Populația în curs de îmbătrânire și forța muncii redusă, în tandem cu prestațiile de pensii inegale, periclitizează sustenabilitatea fiscală. Cheltuielile pentru pensii sunt mari, la 9,1% din PIB, în timp ce rata de înlocuire este mică. Reformele parametrice ale sistemului bazat pe contribuții sunt esențiale în vederea restabilirii sustenabilității fiscale.
- Sărăcia persoanelor în etate (29%) și a pensionarilor (26%) trebuie vizată.

3. Provocările de dezvoltare

Agricultura nu este modernizată

Moldova's crop yields as % average regional yields*

- Terenurile sunt fragmentate
- Accesul producătorilor agricoli la semințe, puieti, îngrășăminte și pesticide utilizate în UE este limitat
- Practicile monopoliste și restricțiile la import sunt prevalente

* Average regional crop yields calculated on the basis of yields of 5 countries: Ukraine, Romania, Russia, Poland and Turkey.

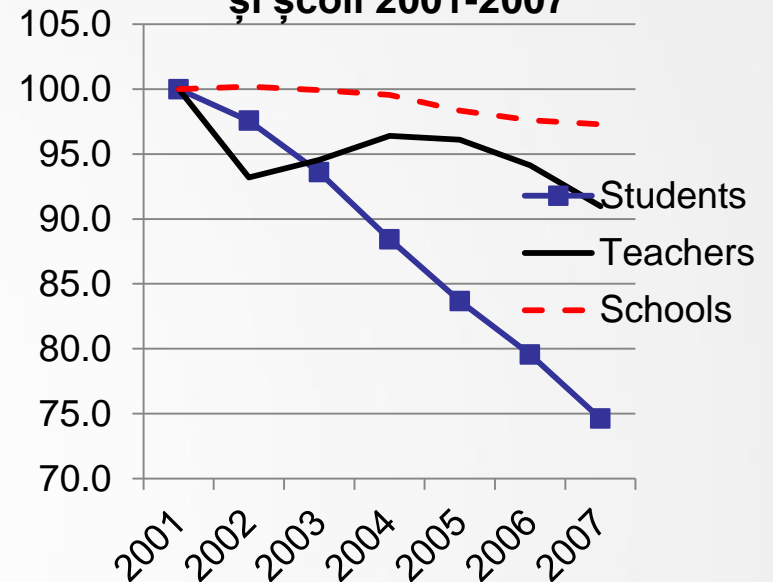
Randamentul culturilor pe plan regional calculat în baza randamentului în 5 țări: Ucraina, România, Rusia, Polonia și Turcia.

3. Provocările de dezvoltare

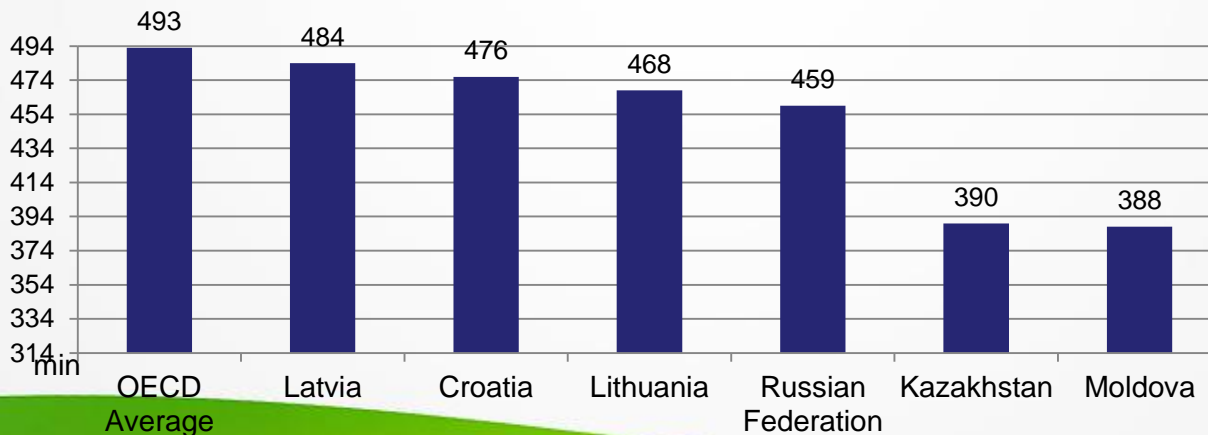
Capitalul uman

- Sistemele de educație și sănătate trebuie ajustate la tranziția demografică și decalajul în ascensiune (cererea pentru forța de muncă – oferta în educație, și emergența BNT ca îngrijorare principală în domeniul sănătății). Necesitatea de a spori eficiența și calitatea, care implică raționalizarea rețelei de infrastructură.
- Revitalizarea tratamentului preventiv și eficient din punct de vedere al costurilor pentru bolile netransmisibile și sprijinul dezvoltării asistenței medicale pe termen lung.
- Abordarea mortalității infantile și materne și a stimulentele pentru fertilitatea redusă.

Moldova, elevi, cadre didactice și școli 2001-2007

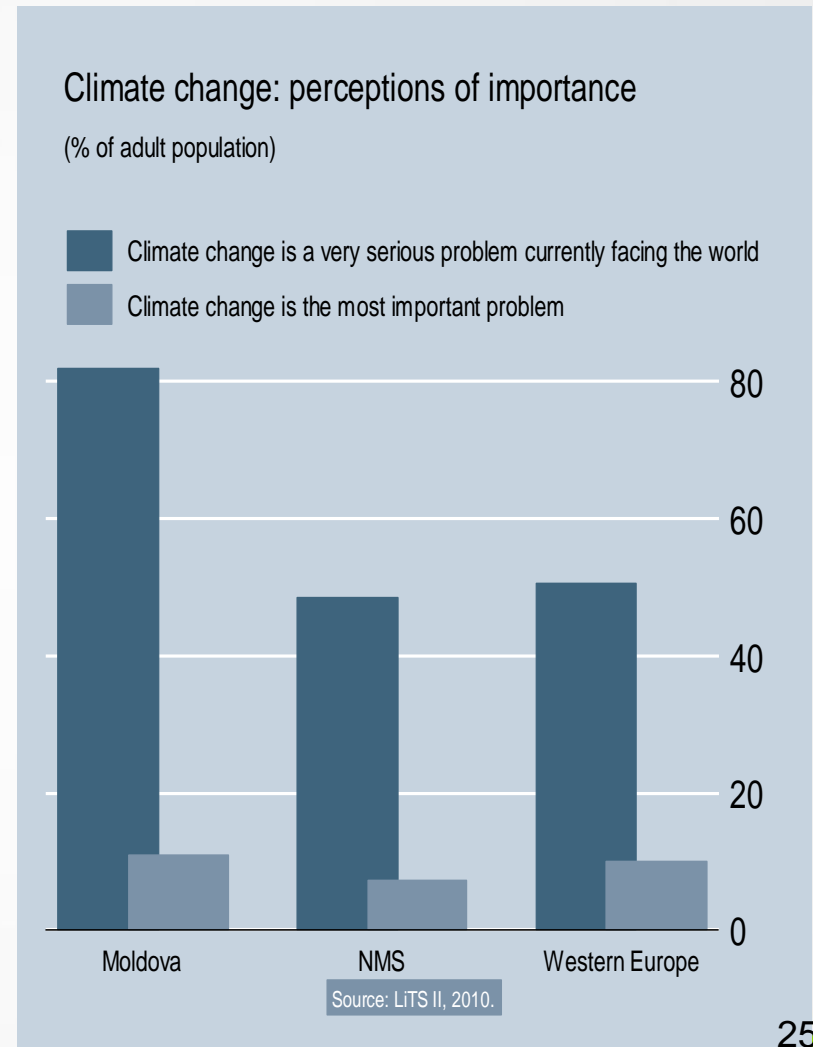
PISA 2009 plus: mean performance on the overall reading scale

3. Provocările de dezvoltare

Schimbarea climei

- Estimările indică o creștere de 3,4 C în temperatura medie anuală, un declin în volumul mediu anual de precipitații cu 6,8%, cu o reducere mai substanțială pe timp de vară (19,3%) și toamnă (16%) pentru perioada anilor 2040-69.
- Moldova nu este pregătită să facă față acestor provocări, frecvența și severitatea cărora sunt deja copleșitoare.
- Moldova s-a situat pe locul 23 din 28 țări EAC în raport cu capacitatea de adaptare la schimbările climatice.
- În perioada 1994 – februarie 2012, cele 10 calamități principale au adus prejudicii economice echivalente cu 2% din PIB și au afectat 8% din populație.
- Ineficiența energetică este mare și riscurile pentru încălzirea municipală sunt substanțiale.

3. Programul Guvernului

Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2020

- ▶ Stabilește prioritățile:
 - Diagnostic al creșterii
 - Soluții pentru probleme și nu sectoare
 - Identificarea oportunităților externe
- ▶ 7 priorități naționale
- ▶ Impactul scontat: sărăcia redusă până la 12,7% în 2020, de la 21% în 2010.

Education

Better Roads

Access to finance

Business climate

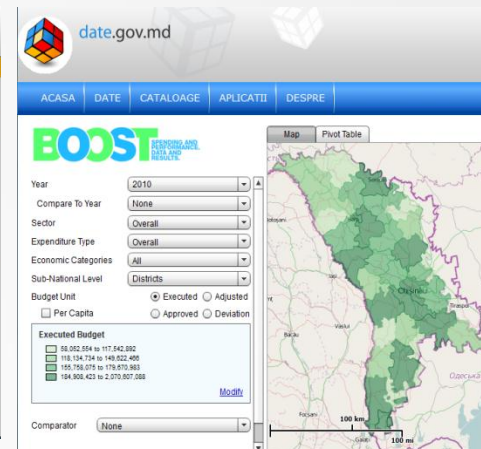
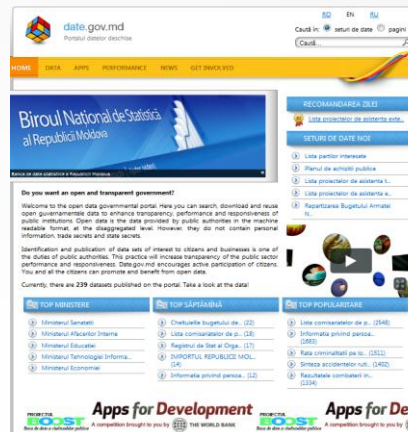
Energy efficiency

Pension reform

Rule of law

3. Programul Guvernului Agenda dezvoltării deschise

- Open Data: www.data.gov.md
- Transparența bugetului: www.moldova.wb-boost.org
- Servicii electronice (G2C, G2B, G2G)
- Moldova este lider în materie de inovații: primul client al Băncii Mondiale care publică date despre cheltuieli la nivel de categorie...

The screenshot shows the World Bank Finances website. The main heading is 'Open Financial Data'. Below it, there is a text block explaining the purpose of the data: 'Where has the World Bank disbursed money recently? What global funds does the World Bank manage? What is the World Bank's balance sheet? Explore raw data about the World Bank's finances — slice and dice datasets; visualize data; share it with other site users or through social networks; or take it home with a mobile app. Read more about this site >'. To the right, there is a 'MOBILE APP' section with a 'Download' button. Below the text, there is a visualization titled 'Sub-Loans under Part F' showing a grid of colored boxes representing different data categories. A sidebar on the left contains navigation links like 'World Bank Finances', 'Country Summaries', and 'World Bank Summary'. At the bottom, there is a 'FEATURED' section with the title 'Moldova Blazes New Transparency Trail' and a brief description of the government's initiative.

4. SPT precedentă

Perioada: iunie 2008 – iunie 2013

Trei piloni:

- Îmbunătățirea competitivității economice
- Minimizarea riscurilor sociale și de mediu, consolidarea capitalului uman și promovarea incluziunii sociale
- Ameliorarea guvernării în sectorul public

4. SPT precedentă

În contextul incertitudinilor economice și tranziției politice, SPT (2008-2013) a accentuat flexibilitatea, împreună cu sprijinul oportun pentru răspunsul guvernului la criza economică globală emergentă.

- **Sprijinul Băncii Mondiale a fost ancorat în avantajele unui parteneriat de durată** cu țara și portofoliul cu o performanță bună a oferit baza pentru sprijin adițional în cadrul a 5 operațiuni. AID a oferit, de asemenea, o OPD cu co-finanțare din Programul-pilot în situații de criză. Suplimentar, AID s-au alăturat alți parteneri de dezvoltare la lansarea programului de asistență socială *Ajutor Social*, bazat pe evaluarea veniturilor, care a ajutat la satisfacerea necesităților imediate, oferind un nou exemplu pentru protecția socială direcționată în țară.
- **CFI a consolidat sprijinul său pentru sectorul privat.** CFI a amplificat substanțial activitățile sale în perioada SPT cu un total de 113,7 milioane dolari SUA pentru nouă proiecte și a mobilizat o sumă adițională de 12,6 milioane dolari SUA. Portofoliul angajat al CFI a crescut de la 29,8 dolari SUA în AF08 până la 83,5 milioane dolari SUA la finele AF12.
- **AMGI are două garanții** în sectorul energetic și cel financiar în sumă totală de 68,4 milioane dolari SUA.

4. SPT precedentă

Portofoliul care va continua în următoarea SPT...

	Pilonul I	Pilonul II	Pilonul III
BM	<ul style="list-style-type: none"> •Competitivitate agricultură 	<ul style="list-style-type: none"> •Sănătate •Reforma educației •Rețeaua de asistență socială 	<ul style="list-style-type: none"> •Managementul riscurilor climatice •Conservarea solurilor
	Governance e-Transformation		
FF	<ul style="list-style-type: none"> •FGM competitivitate agricultură •FIRST (sectorul financiar) •STAR/EP 	<ul style="list-style-type: none"> •PGE •FDI SIM sănătate 	<ul style="list-style-type: none"> •Pădurile comunitare •Biogaz din deșeuri •Fondul carbon •Păduri și TIC
	<ul style="list-style-type: none"> •AT reforma administrației publice centrale •FDI procurări 		
CFI	<ul style="list-style-type: none"> • Consultanță MF răspuns la criză • Consultanță reforma CI • Investiții directe • Finanțare engros prin intermediul băncilor 	<ul style="list-style-type: none"> •Consultanță PPP în sănătate 	<ul style="list-style-type: none"> •Chilșinău gestiunea aprovizionării cu apă/salubritate
AMGI	<ul style="list-style-type: none"> Două garanții în sectoarele energetic și financiar 		

5. Strategia propusă de parteneriat a GBM

Sinteză

Obiectivul global al Strategiei propuse este *promovarea prosperității și reducerea sărăciei*.

3 piloni sunt propuși:

- *Sporirea competitivității*
- *Consolidarea capitalului uman*
- *Susținerea Moldovei verzi, curate și rezistente*

Strategia va avea și dimensiunea de gen (cu indicatori de rezultate în acest sens) și Guvernarea va fi o temă intersectorială (inclusiv considerarea unui filtru de guvernare în toate operațiunile).

Banca Mondială va spori, de asemenea, participarea sa în raport cu Transnistria în toți pilonii Strategiei.

Urmează o listă de rezultate consecvente cu diagnosticul de mai sus, însă GBM nu poate realiza singur toate aceste rezultate și solicităm comentariile dvs. Pentru a fi selectivi într-un mod strategic și a defini un set principal de rezultate, ținând cont de programele existente și avantajul nostru comparativ.

Lista rezultatelor SPT:
Promovarea prosperității și reducerea sărăciei...

Prin susținerea creșterii economice înalte...

Asigurând incluziune și durabilitate

Climatul de afaceri îmbunătățit și
exporturi vibrante

Capitalului uman consolidat

Moldova verde, curată și rezistentă

- Calitatea performanței îmbunătățită
- Guvernarea corporativă mai bună
- Drepturile de proprietate îmbunătățite
- Concurență mai mare
- Accesul sporit la finanțe
- Problemele informalității și decalajului de aptitudini este vizat pe piața muncii

- Agricultură modernă cu terenuri consolidate și accesul exportatorilor la piețe
- Logistica îmbunătățită
- Administrarea vamală și fiscală îmbunătățită
- Platforma TIC pentru inovații este creată

- Calitatea educației îmbunătățită (PISA)
- Aptitudinile aliniate la necesitățile pieței muncii
- Eficiența cheltuielilor publice sporită
- Organizarea asistenței medicale este reformată
- Activitățile de prevenire a BNT sunt amplificate

- Sistemul de pensii este durabil sub aspect fiscal
- Prima generație de reforme a RAS finalizată
- A doua generație de reforme RAS în curs de implementare
- Conectivitate îmbunătățită cu infrastructura socială
- Politicile de imigrare liberalizate

- Încălzirea municipală în Chisinau este reformată
- Eficiența energetică sporită
- Adaptarea la schimbările climatice este îmbunătățită (agricultura și gestiunea resurselor acvatice)
- Pregătirea pentru calamități și gestiunea riscurilor consolidată

Guvernarea: (i) reforma administrației publice este implementată și capacitatea consolidată, gestiunea personalului este îmbunătățită printr-un grad de responsabilitate mai mare și retribuție în funcție de merite; (ii) inițiativa Open Government este implementată și guvernarea pe dimensiunea cererii este ameliorată; (iii) nivel redus de captură de stat și responsabilitatea îmbunătățită a executivului; (iv) guvernarea plăților neoficiale în școli și center medicale este mai bună.

Dimensiunea de gen: (i) dimensiunea de gen în toate operațiunile; (ii) participarea sporită a femeilor pe piața muncii și în sectorul întreprinzător; (iii) rata redusă a mortalității bărbaților determinată de stilul de viață.

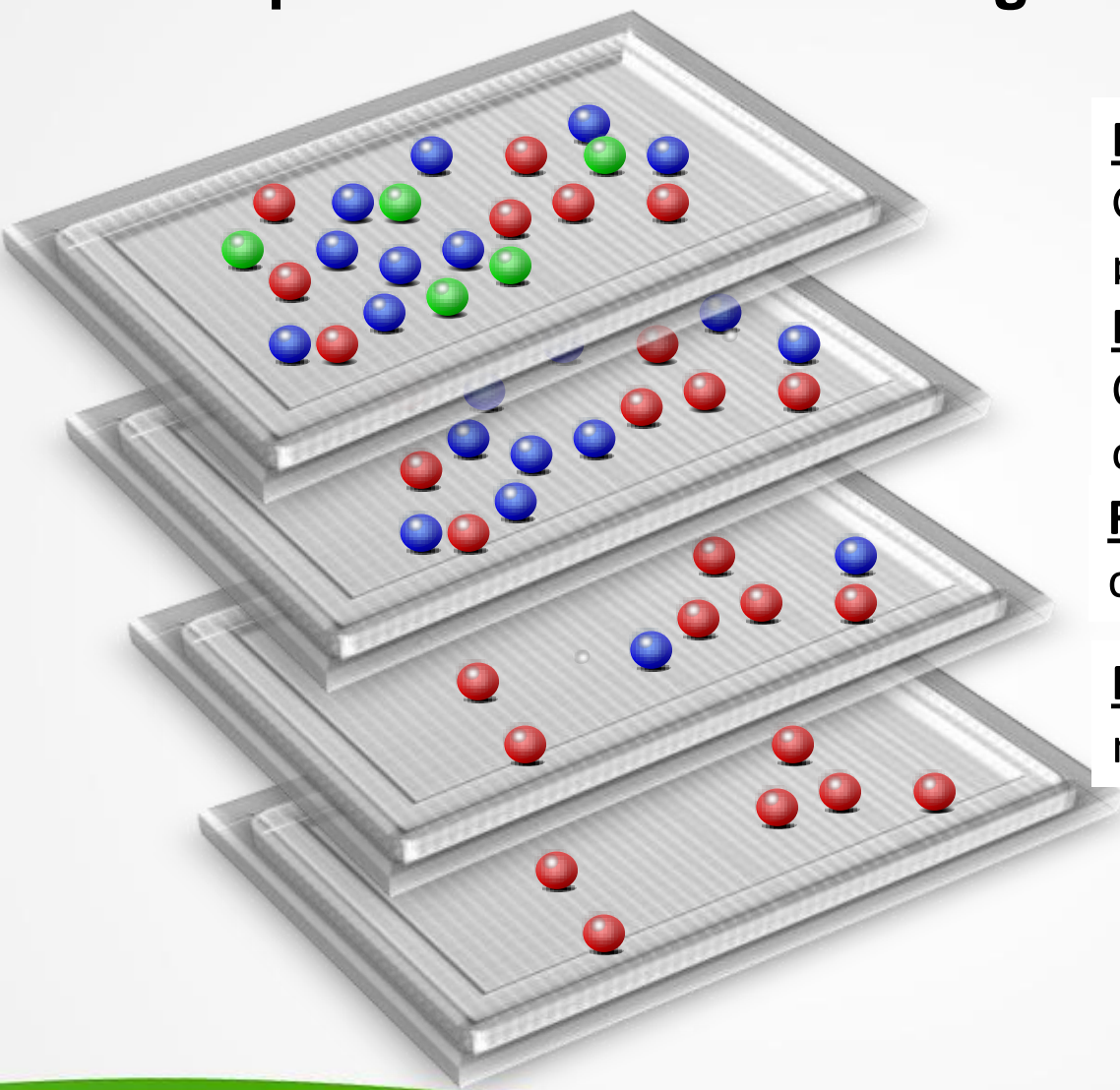
Transnistria: (i) Transnistria în cei 3 piloni ai SPT; (ii) contribuția la măsurile de sporire a încrederii.

5. Strategia propusă de parteneriat a GBM

Participarea în Transnistria întru susținerea celor 3 rezultate SPT

- Parteneriatul este esențial și trebuie să ghideze angajamentul
- Legătura strategică cu portofoliul existent
- Relansarea Grupului Glasul Tinerilor din Moldova, cu reprezentare din Transnistria
- Asistență tehnică pentru grupurile de lucru
- Lucru analitic, în special în contextul ALSAC și al reformelor economice generale
- Granturi-pilot de consolidare a încrederii

5. Strategia propusă de parteneriat cu țara Implementarea – Filtrul de guvernare anti-corupție

Factori sectoriali: probleme GAC? Factori ai economiei politice.

Factori guvernamentali: Capacitatea și antecedența; cazuri INT?

Factori OSC: Mobilizarea campionilor GAC.

Parteneriate: Potențial pentru mobilizare. Complementaritate?

5. Strategia propusă de parteneriat cu țara

Implementarea – Parteneriatele și coordonarea în rândul donatorilor

- **Principiile de parteneriate pentru dezvoltare există:** semnate între Guvern și 22 donatori majori.
- **Banca Mondială este parte a CNUAD.**
- **CFI și Banca Mondială vor consolida parteneriatele interne, inclusiv cu AMGI, pentru un impact mai mare la nivel de țară.**
- **Banca Mondială va utiliza expertiza sa analitică (AAC) pentru a implica alți parteneri de dezvoltare în informarea programului de reforme al țării.**
- **Banca Mondială va utiliza resurse din fonduri fiduciare mai strategic pentru a susține obiectivele de bază, subliniind o abordare mai programatică și a reduce fragmentarea portofoliului și costurile de administrare.**

5. Strategia propusă de parteneriat cu țara

Implementarea – Monitorizarea și evaluarea

- **Monitorizarea rezultatelor.** Sistemul de monitorizare bazat pe rezultate, care va fi utilizat pentru a măsura evoluția contribuțiilor Băncii în realizarea obiectivelor țării definite în cadrul de rezultate SPT.
- **Analizele SPT.** Analiza la mijloc de termen a implementării SPT pentru a evalua evoluția SPT, care va servi drept contribuție pentru raportul de finalizare SPT, planificat orientativ pentru începutul AF16.
- **Instrumentele de monitorizare.** Echipa va utiliza raportul de progres SPT, analizele periodice ale implementării programului și RIMSys cu scopul monitorizării rezultatelor și progreselor.

5. Strategia propusă de parteneriat cu țara

Implementarea – Consultările

- **Când?** noiembrie–decembrie 2012
- **Unde?** Chișinău și 6 raioane reprezentative.
- **Cine?** Autoritățile centrale și locale – donatorii – partidele politice – OSC/ONG-urile – cercurile academice – centrele de analiză – asociațiile (afaceri, comerț, agricultură, sindicate) – grupuri ale femeilor – grupuri ale tinerilor
- **Cum?** Individual și online (site-ul BM în Moldova și Facebook).
- **Ținta?** 500-700 părți interesate principale.
- **Integrarea contribuțiilor:** Notițele de la fiecare întrunire, precum și feedback-ul online va fi analizat și luat în considerare la finalizarea SPT.

5. Strategia propusă de parteneriat cu țara

Implementarea – Gestiunea riscurilor

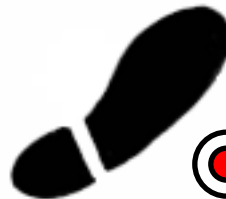
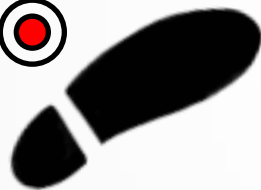
- **Criza din zona Euro sau recesiunea globală.** SPT susține reformele de competitivitate și consolidarea rețelelor de protecție socială. În caz de necesitate, noi vom coordona cu FMI și alți parteneri (UE) acordarea sprijinului pentru BP și buget.
- **Reformele stagnează odată cu apropierea următoarelor alegeri sau din cauza intereselor private.** Noi vom implica toate partidele din spectrul politic. Toate operațiunile vor fi sprijinite de o evaluare a economiei politice, identificând câștigătorii și cei în pierdere, cuantificând avantajele reformelor și informând o campanie solidă de comunicare.
- **Riscurile fiduciare.** Îmbunătățirea managementului finanțelor publice și a capacității de procurări (prin granturile FDI și activități de formare în țară). Instituirea monitorizării de terți în domeniul procurărilor. Utilizarea sistemelor de țară pentru MFP (ISA) și, posibil, pentru procurări, odată ce grantul FDI pentru procurările electronice va ajuta la implementarea unui sistem acceptabil Băncii.
- **Capacitatea sectorului public.** Implementarea reformelor administrației publice, accentuând responsabilitatea (guvernarea pe dimensiunea cererii) și consolidarea capacității.
- **Capacitatea contractorilor privați.** Contractele relativ mici în Moldova nu au atras cei mai buni contractori și nici cele mai bune servicii. Măsurile de atenuare vor implica implicarea mai mare în gestiunea contractelor.

5. Cadrul de timp

Diseminarea, aprilie –iunie 2013

Examinarea corporativă: ianuarie 2013

Ședința Consiliului, martie 2013

Implementarea: iulie
2013 – iunie 2017

Consultările: noiembrie-decembrie 2012

6. Vrem să auzim opiniile dvs.

- Pilonii propuși ai SPT reflectă provocările de dezvoltare și prioritățile Moldovei?
 - Ce lipsește?
- Care credeți că este rolul Grupului Băncii Mondiale în a ajuta Moldova să facă față acestor provocări?
 - Care sunt rezultatele principale (3-6) la care ar trebui să contribuie GBM?
 - Care este mixul optim de finanțare, asistență tehnică și cunoștințe?
- Cum poate asigura GBM beneficii reale pentru oamenii din Moldova?

6. Vrem să auzim opiniile dvs.

- Cum ar trebui să susțină GBM agenda GAC în Moldova?
- Care sunt recomandările dvs. pentru asigurarea integrării dimensiunii de gen în SPT?
- Care sunt recomandările dvs. privind participarea în Transnistria?

6. Vrem să auzim opiniile dvs.

- Dacă unul dintre subiectele de mai jos este specialitatea dvs. sau prezintă interes pentru dvs., vom aprecia discuții aprofundate privind modalitățile prin care GBM poate susține cel mai bine evoluția în aceste domenii.
 - Climatul de afaceri
 - Guvernarea și anti-corupția
 - Aspectele de gen
 - Agricultură
 - Educația
 - Sănătatea
 - Schimbarea climei
- Care sunt riscurile aferente implementării programelor de dezvoltare în Moldova?

6. Vrem să auzim opiniile dvs.

Cum ne puteți găsi...

- Adresa poștală: Banca Mondială, Str. Pușkin 20/1 MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
- E-mail: moldova_contact@worldbank.org
- Web: www.worldbank.org.md
- Web (română): www.worldbank.org/ro/country/Moldova
- Web (engleză): www.worldbank.org/en/country/Moldova
- Facebook: www.facebook.com/pages/World-Bank-in-Moldova
- Fax: (373 22) 237-053
- Tel: (373 22) 200-706

Mulțumim!

Glosar

- BP: balanța de plăți
- SPT: Strategia de parteneriat cu țara
- ALSAC: Acord de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător
- ZE: Zona Euro
- FIRST: Inițiativa de reformă și consolidare a sectorului financiar
- GAC: Guvernare și anti-corupție
- I-S: Balanța economiilor investiționale
- CI: Climat investițional
- TIC: Tehnologii informaționale și comunicaționale
- GIE: Grupul Independent de Evaluare
- INT: Departamentul Integritate al Băncii Mondiale
- ODM: Obiectiv de dezvoltare al mileniului
- MFP: Managementul finanțelor publice
- OCED: Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare
- ISA: Instituția supremă de audit
- START/EP: Strengthening Auditing and Reporting in Countries of the Eastern Partnership
- CNUAD: Cadrul Națiunilor Unite de Asistență pentru Dezvoltare
- Banca Mondială: BIRD și AID
- GBM: Grupul Băncii Mondiale (Banca Mondială + CFI + AMGI + CISDI)